

ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ 7/4/90

λειτούργια των άγορών, τους υφιστάμενους μηχανισμούς άιστροφοδοτήσεως στον άξονα ημέρας - κέρδοι - μισθοί, και, τέλος, τις έντονες πληθωριστικές προσδοκίες που φαίνεται να επικρατούν τα τελευταία χρόνια.

Για όλους αυτούς τους λόγους οι προσπάθειες που πρέπει να καταβληθούν τήν τριετία που άνομιέει μέχρι το 1992 για τή σταθεροποίηση και ανάπτυξη τής οικονομίας πρέπει να είναι επίμονες, συντονισμένες και άποτελεσματικές.

II. ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΠΙΔΙΟΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η προοπτική άολακλήρωσεως τής ενίασης εύρωπαϊκής άνοδος το 1992 και οι θεαματικές άνακαταδείξεις που σημειώνονται σήμερα στον εύρύτερο εύρωπαϊκό χώρο άποτελούν τις δύο βασικές συνιστώσεις του έξωτερικού περιβάλλοντος μέσα στο άποιο θα κινηθεί η ελληνική οικονομία τήν άπομένη τριετία. Η ύλοποίηση τής ενίασης άγοράς και του εύρύτερου στόχου τής οικονομικής και νομισματικής ένωσης θα άδηγήσουν σε σημαντική αύξηση των άναγωνιστικών πιέσεων ενώ θα περιορίσουν τις δυνατότητες άσκησης αυτόνομης οικονομικής πολιτικής. Οι νέες άναγωνιστικές συνθήκες θα στριζονται άλο και περισσότερο στο άτοιχείο τής τεχνολογίας.

Στά πλαίσια αυτά ένα πρόγραμμα σταθεροποίησης και άνορθώσεως τής οικονομίας πρέπει να άποβλέπει στήν άμεση διάρθρωση των άνισοροπιών που επικρατούν σήμερα, τήν άναδιάρθρωση και τεχνολογική άναβάθμιση και, τέλος, στήν άπαράρμολόγηση τής οικονομίας σε σταθερή άνοδική πορεία για τήν άσο τή δυνατό ταχύτερη σύγκλιση προς τις οικονομικές και κοινωνικές έξελίξεις που σημειώνονται στις άλλες χώρες τής Κοινότητας. Η σύγκλιση θα πρέπει να άφορα άχι μόνο τα οικονομικά μεγέθη αλλά και τις θεσμικές προσαρμογές ή τους νέους κανόνες λειτουργίας και οικονομικής συμπεριφοράς. Οι διαδικασίες αυτές πρέπει να προωθηθούν με ταχύ ρυθμό και κάτω άπό συνθήκες αύξημένης κοινωνικής συνοχής και πολιτικής συνεισεως.

A. Βασικές Έπιδιόξεις και Στόχοι: Μέ τα σημερινά δεδομένα, λαμβάνοντας άμως ύπόψη και τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα τής χώρας στον εύρύτερο εύρωπαϊκό χώρο, η άπτροπή θεωρεί άτι το πρόγραμμα πρέπει να περιτραφεί γύρω άπό τους άκόλουθους τρεις βασικούς άξονες:

1ο Τή βαθμιαία άποκατάσταση των βασικών ίσοροπιών τής οικονομίας

2ο Τή διέυρυνση και τόν έξσυγχρονισμό του παραγωγικού δυναμικού και τή άνάκαμψη τής οικονομίας, και

3ο Τήν άντιμετώπιση των άισοθωτικών άδυναμιών και

άπό τους άποίους αι άκόλουθοι:

(α) Η έξγνίαση των οικονομικών του δημόσιου τομέα.

Η άποκατάσταση τής ίσοροπίας των οικονομικών του εύρύτερου δημόσιου τομέα άποτελεί άντικειμενικό σκοπό ζωτικής σημασίας. Η έξγνίαση πρέπει να έπιδιωχθεί το ταχύτερο ά δυνατό σε όλους τους τομείς που φαίνονται να συμβάλλουν στή διαμόρφωση του δημοσιονομικού έλλείμματος, ήτοι τόν τακτικό προύπολογισμό, τόν προύπολογισμό των δημοσίων έπενδύσεων, τους οργανισμούς κοινωνικής άσφαλίσεως και προνοίας, τις δημόσιες έπιχειρήσεις και τις προβληματικές έπιχειρήσεις. Σύμφωνα με τις έπιδιιώξεις του προγράμματος, οι καθαρές δανειακές άνάγκες του δημόσιου τομέα, ως ποσοστό του ΑΕΠ, θα πρέπει να περιοριστούν σε έπιπέδα κάτω του 10% μέχρι και το 1993, δηλαδή θα πρέπει να μειώνονται κατά 3 περίπου ποσοστιαίες μονάδες έτησίως.

(β) Άποκατάσταση ίσοροπίας στή ίσοζύγιο πληρωμών: Το έλλειμμα του βασικού ίσοζυγίου πληρωμών θα πρέπει να περιορισθεί ούσιαστικά άστε το 1993 ά καθαρός έξισοροπτικός δανεισμός να μηδενισθεί. Αυτό σημαίνει άτι το έξωτερικό χρέος τής χώρας είναι άπαραίτητο να μειώνεται σταθερά, ως ποσοστό του ΑΕΠ, και άπό το 1993 και πέρα θα πρέπει να άρχισει να μειώνεται και σε άπόλυτο ύψος. Για τήν πραγματοποίηση του στόχου αυτού τά έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών θα πρέπει μέχρι το 1992 να έχει περιορισθεί στο 2,5% του ΑΕΠ. Ο περιορισμός του έλλείμματος τρεχουσών συναλλαγών στο έπιπέδο αυτό προύποθέτει τή άνάσχεση του έντανου ρυθμού άνοδος των εισαγωγών που παραπρέπει τα τελευταία, τήν αύξηση του ρυθμού άνοδος του άγκου των έξαγωγών στο 10% περίπου και, τέλος, τή διαμόρφωση του έτήσιου ποσοστού αύξήσεως των καθαρών άόλητων πόρων στα μέσα έπιπέδα τής τελευταίας τριετίας (περίπου 15%).

(γ) Άποαλιμνίκηση του πληθωρισμού: Στήν περίοδο του προγράμματος, θα πρέπει να έπιτευχθεί ούσιαστική έπιβάρυνση των άντισταθμιστικών τάσεων άστε ο ρυθμός πληθωρισμού, μετά τήν έξαρση κατά τή διάρκεια του 1990, να άρχισει να μειώνεται σταδιακά με στόχο να φθάσει σε μονοψήφιο άριθμό μέχρι το 1993. Η άποδυνάμωση των πληθωριστικών πιέσεων θα πρέπει να πραγματοποιηθεί με βαθμιαία άπελευθέρωση τής άγοράς και άρση των έπεμβάσεων στή διαμόρφωση των τιμών οι άποίες θα πρέπει πλέον να άνανακλούν τις πραγματικές συνθήκες προσφοράς και ζήτησης.

Η άποκατάσταση τής νομισματικής σταθερότητας θα έπιδιωχθεί άχι μόνο με τήν έλεγχο τής συνολικής ζήτησης και τής άόλησης των νομισματικών μεστικών παράγοντα, τουλάχιστον βραχυχρονίως.

(δ) Έπιτήρυξη του ρυθμού άνοδος του Άποδοτικού Έθνικού Προϊόντος: Ο ρυθμός αύξήσεως του ΑΕΠ θα πρέπει να έπιδιωχθεί κατά μία περίπου μονάδα τόν άντιστοιχο μέσο ρυθμό αύξήσεως του εισοδήματος των χωρών τής Κοινότητας. Αυτό σημαίνει άτι ο ρυθμός άνοδος τής ελληνικής οικονομίας θα πρέπει να προσεγγίσει κατά μέσο όρο το 4% τήν περίοδο του προγράμματος. Σέ σύγκριση με τις πρόσφατες έπιδόσεις, ο στόχος αυτός φαίνεται σχετικά φιλόδοξος τόσο άπό άπόψεως διαθεσίμων πόρων όσο και άπό άπόψεως έπιχειρηματικού κλίματος. Υπάρχουν όμως ένδείξεις άτι ο στόχος αυτός είναι έφικτός άν εφαρμοστούν με συνέπεια οι μέτρα που προτείνονται. Καταρχήν ρυθμός άνοδος τής τάξεως του 4% πραγματοποιήθηκε ήδη το 1988 χωρίς να προκληθούν άπό τή άνοδο αυτό και μόνο ίδιαίτερες πιέσεις στή νομισματική ίσοροπία ή τή ίσοζύγιο πληρωμών. Έπίσης, η συνέπεια έφαρμογή του προγράμματος σταθεροποίησης σε συνδυασμό με τήν άποκατάσταση σταθερού πολιτικού περιβάλλοντος θα βελτίωσει ούσιαστικά τόν γενικότερο οικονομικό και έπιχειρηματικό κλίμα άστε να ένισχύσει τις τάσεις για νέες έπενδυτικές και παραγωγικές πρωταβουλίες.

(ε) Άνοδος του έπιπέδου άπασχόλησεως: Η άνοδος του ΑΕΠ θα πρέπει να συνοδευθεί με τή δημιουργία έπαρκούς άριθμού νέων θέσεων εργασίας άστε να άνακουπει και άναστραφεί η άνοδική τάση του έπιπέδου άνεργίας με ταυτόχρονη βελτίωση τής συνθέσεως τής, δηλαδή με μείωση του πολύ ύψηλού ποσοστού των άνέργων νέων. Η έπιδίωξη αυτή ίσως είναι δισκολότερο να έπιτευχθεί, άφού παράλληλα θα πρέπει να έπιδιωχθεί ούσιαστική άνοδος τής παραγωγικότητας τής εργασίας, η άμεση έξγνίαση των προβληματικών και ύπερχρεωμένων έπιχειρήσεων αλλά και η άντιμετώπιση του προβλήματος του πλεονάζοντος προσωπικού που ύπηρετεί στον εύρύτερο δημόσιο τομέα.

(στ) Βελτίωση τής διάρθρωσης και τής άποτελεσματικότητας τής οικονομίας: Παράλληλα με τους παραπάνω ποσοτικούς στόχους, θα πρέπει να έπιδιωχθεί η μέταχ ρυθμό άναβάθμιση του τεχνολογικού έπιπέδου και ο έξσυγχρονισμός των θεσμών, τής δομής και των συνθηκών λειτουργίας τής οικονομίας. Η βελτίωση του έπιπέδου έκπαιδύσεως, η είσωννή νέας

παραγωγικών συντελεστών, ο περιορισμός των άντικινήτρων στή λήψη και πραγματοποίηση των έπιχειρηματικών άποφάσεων άποτελούν μερικά μόνο άπό τή βασικά στοιχεία που είναι άπαραίτητα για τήν μονιμότερη άνοδική πορεία τής οικονομίας. Κάτω άπό τις νέες συνθήκες έλευθερου και αύξημένου άναγωνισμού που προβλέπονται στήν ενίαση εύρωπαϊκή άγορά τή 1993, οι ποιοτικές αυτές παρεμβάσεις άποκτούν ίδιαίτερα σημαντικό και έπιείγοντα χαρακτήρα.

(ζ) Η Διοικητική Μεταρρύθμιση: Οι παραπάνω άντικειμενικοί σκοποι έχουν πολύ μικρή πιθανότητα πραγματοποίησης άν δέν άντιμετωπισθεί άμεσα και άποτελεσματικά τόν πρόβλημα τής έξαιρετικά χαμηλής άποδοτικότητας τής λειτουργίας του διοικητικού μηχανισμού τής χώρας. Η έλλειψη νόμιμων στελεχών ύψηλού έπιπέδου, οι χρονοβόρες και άσπανηρές γραφειοκρατικές διαδικασίες, η έπίκλυση άρρωσιστήτων και άλλες πολύ ύνωστές άδυναμίες τής δημοσίας διοίκησης άποτελούν τή σοβαρότερο ίσως εμπόδιο για τή άποκατάσταση τής οικονομικής ίσοροπίας και τήν έπιτύχηση τής οικονομικής πρόόδου. Άποτελεί έπομένως πρώτης προτεραιότητας έπιδίωξη η άναδιάρθρωση τής δημοσίας διοίκησης ή κατάλληλη στελέχωση τής και η άπλούτευση και άυτοματοποίηση των διαδικασιών στή λήψη των άποφάσεων.

B. Άρχές Έφαρμογής του Προγράμματος

Τόν τρίπτυχο των βασικών έπιδιώξεων του προγράμματος, δηλαδή η σταθεροποίηση, η διαρθρωτική προσαρμογή και η ανάπτυξη τής οικονομίας πρέπει να θεωρηθεί ως ένα ενίαση σύνολο με έσωτερική συνοχή. Άν και η λήψη έπιείγουσας φύσης σταθεροποιητικών μέτρων για τήν άντιμετώπιση τής έκρηκτικής διευρύνσεως των δημοσιονομικών έλλειμμάτων άποτελεί ζήτημα πρώτης προτεραιότητας θα πρέπει να ύπογραμμισθεί άτι η μονιμότερη σταθεροποίηση τής οικονομίας προύποθέτει τήν ταυτόχρονη πραγματοποίηση και των δύο άλλων έπιδιώξεων άφού άποτελούν ένα άλληλοσμπληρούμενο και άλληλοστηρίζόμενο σύστημα. Σταθεροποίηση χωρίς άπασχωση έχει άποδειχθεί άτι είναι μία εύθραστη κατάκτηση που μπορεί εύχερώς να άνατραπεί στον πρώτο αυτόνομο κλυδωνισμό και ανάπτυξη χωρίς κατάλληλη άναδιάρθρωση είναι περιττο κενός λόγος άφού καταλήγει τελικά σε άδιέξοδο.

Σύμφωνα με τή παραπάνω, η στρατηγική του προγράμματος στηρίζεται στις άκόλουθες άρχές:

Πρώτα, σύμμετρα και σταθερή χρησιμοποίηση ενός άριθμού άνεξάρτητων πολιτικών που είναι τουλάχιστον ίσοι προς τόν άριθμό των στόχων η έπιδίωξων. Άσφαλώς δέν θα πρέπει

σταθεροποιητικά άποτελέσματα έπιτεύχθηκαν να άνατραπούν τόν 1988 ύπό τήν πίεση των εργατικών διεκδικήσεων που έξέθεσαν.

Δεύτερα, ταυτόχρονη έφαρμογή όλου του πακέτου των μέτρων άφού άποτελούν ένα συνέπεια και άλληλοσμπληρούμενο σύνολο ρυθμίσεων. Μεταρρυθμίσεις ή άποασματικές έφαρμογές των μέτρων μπορεί άχι μόνο να τή καταστήσει άναποτελεσματικά αλλά να καταλήξει σε άντίθετα άπό τή έπιδιωκόμενα άποτελέσματα. Η άπελευθέρωση των έπιτοκίων ταμειοηρίου που προτείνεται, έπί παραδείγματι, θα έχει ένδεχομένως άρνητικά άποτελέσματα άν δέν συνοδευθεί με άπελευθέρωση και των έπιτοκίων των έντόκων γραμμάτων αλλά κυρίως με τήν ούσιαστική μείωση των έλλειμμάτων του δημόσιου και έπομένως τόν περιρισμό τής πιστωτικής άπωθήσεως του ιδιωτικού τομέα.

Τρίτα, έκλεκτική σύνθεση του πακέτου των μέτρων των όποιων τόν είδος και ο βαθμός χρησιμοποίησης θα άντιστοιχεί με τήν πηγή και τήν ένταση των διαταρξιών τής ίσοροπίας η τής λειτουργίας και τής άποτελεσματικότητας τής οικονομίας. Άν, έπί παραδείγματι, η κύρια πηγή των πληθωριστικών πιέσεων είναι ο δημοσις τομέας τόν κύριο βάρος τής σταθεροποίησης θα πρέπει να τόν αναλάβει η δημοσιονομική πολιτική. Υπάρχει ήδη πλούσια δισύραστη έμπειρία άπό τή μετάθεση τόν βάρος αυτού στή νομισματική πολιτική τή άποτελέσματα τής όποιας ήταν συνήθως άπογοητευτικά.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Κάτω άπό τις παρούσες συνθήκες, τους περιορισμούς και τις προοπτικές τής ελληνικής οικονομίας η οικονομική πολιτική που προτείνεται έχει δύο βασικά σκέλη. Πρώτον, μέτρα μακροοικονομικής πολιτικής που άποβλέπουν κυρίως στήν άμεση σταθεροποίηση και άγκάμψη τής οικονομίας και δεύτερον, μέτρα που άναφέρονται σε διαρθρωτικές μεταβολές και προσαρμογές μικροοικονομικού χαρακτήρα.

III. ΜΕΤΡΑ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

A. Η ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η δημοσιονομική πολιτική θα αναλάβει τόν κύριο βάρος τής άντιμετώπισεως των μακροοικονομικών άνισοροπιών, άφού ο δημόσιος τομέας άποτελεί τήν κύρια πηγή των άποσταθεροποιητικών επιδράσεων. Κεντρικός στόχος είναι η μείωση του πρωταγονούς έλλείμματος του εύρύτερου δημόσιου τομέα κατά 3 περίπου ποσοστιαίες μονάδες τόν χρόνο μέχρι τή 1993, με τήν περιστολή και έκλογίκευση των άσπανών και τήν αύξηση και άναδιάρθρωση

σταθεροποιητικά άποτελέσματα έπιτεύχθηκαν να άνατραπούν τόν 1988 ύπό τήν πίεση των εργατικών διεκδικήσεων που έξέθεσαν.

Δεύτερα, ταυτόχρονη έφαρμογή όλου του πακέτου των μέτρων άφού άποτελούν ένα συνέπεια και άλληλοσμπληρούμενο σύνολο ρυθμίσεων. Μεταρρυθμίσεις ή άποασματικές έφαρμογές των μέτρων μπορεί άχι μόνο να τή καταστήσει άναποτελεσματικά αλλά να καταλήξει σε άντίθετα άπό τή έπιδιωκόμενα άποτελέσματα. Η άπελευθέρωση των έπιτοκίων ταμειοηρίου που προτείνεται, έπί παραδείγματι, θα έχει ένδεχομένως άρνητικά άποτελέσματα άν δέν συνοδευθεί με άπελευθέρωση και των έπιτοκίων των έντόκων γραμμάτων αλλά κυρίως με τήν ούσιαστική μείωση των έλλειμμάτων του δημόσιου και έπομένως τόν περιρισμό τής πιστωτικής άπωθήσεως του ιδιωτικού τομέα.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Κάτω άπό τις παρούσες συνθήκες, τους περιορισμούς και τις προοπτικές τής ελληνικής οικονομίας η οικονομική πολιτική που προτείνεται έχει δύο βασικά σκέλη. Πρώτον, μέτρα μακροοικονομικής πολιτικής που άποβλέπουν κυρίως στήν άμεση σταθεροποίηση και άγκάμψη τής οικονομίας και δεύτερον, μέτρα που άναφέρονται σε διαρθρωτικές μεταβολές και προσαρμογές μικροοικονομικού χαρακτήρα.

III. ΜΕΤΡΑ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

A. Η ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η δημοσιονομική πολιτική θα αναλάβει τόν κύριο βάρος τής άντιμετώπισεως των μακροοικονομικών άνισοροπιών, άφού ο δημόσιος τομέας άποτελεί τήν κύρια πηγή των άποσταθεροποιητικών επιδράσεων. Κεντρικός στόχος είναι η μείωση του πρωταγονούς έλλείμματος του εύρύτερου δημόσιου τομέα κατά 3 περίπου ποσοστιαίες μονάδες τόν χρόνο μέχρι τή 1993, με τήν περιστολή και έκλογίκευση των άσπανών και τήν αύξηση και άναδιάρθρωση

ταμένες διαστάσεις την τελευταία περίοδο με σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στην κατανομή των φορολογικών βαρών και τη λειτουργία της οικονομίας.

Η πολιτική που προτείνεται καλύπτει τον κρατικό προϋπολογισμό, τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης, τις Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς και τις προβληματικές επιχειρήσεις, που εμφανίζονται σήμερα ως οι κύριοι ελλειμματικοί τομείς. Αναφορά στη συμβολή της δημοσιονομικής πολιτικής στην αναδιάρθρωση και την προώθηση της ανάπτυξης της οικονομίας μέσω του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων και της πολιτικής κινήτρων γίνεται σε ιδιαίτερο τμήμα που αναφέρεται στο γενικό θέμα της επενδυτικής πολιτικής.

1. Ο Κρατικός Προϋπολογισμός

α) Μέτρα περιορισμού και εκλογιστικής των δαπανών:

Τό ποσοστό των δημοσίων δαπανών - κρατικών προϋπολογισμός, ασφαλιστικοί οργανισμοί και ΟΤΑ - στο ΑΕΠ αύξηθηκε ταχύτερα την τελευταία δεκαετία και φθάσε σήμερα στο 54% περίπου, δηλαδή υπερβαίνει κατά 8 ποσοστιαίες μονάδες το αντίστοιχο μέσο ποσοστό στην Κοινότητα. Είναι απαραίτητα επομένως ένα σημαντικό μέρος της μείωσης του ελλείμματος να προέλθει από τον περιορισμό του σκέλους των δαπανών. Τό έργο είναι αρκετά δύσκολο αν ληφθεί υπόψη η ανελαστικότητα ή η έγγενής δυναμική που παρουσιάζουν μεγάλες κατηγορίες δαπανών, όπως οι μισθοί και οι συντάξεις και η εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους. Για τó επιτευχθεί επομένως ή επίδωκóμενη συρρίκνωση τού σχετικού μεγέθους των δαπανών θά πρέπει να θεθούν συγκεκριμένα άνωτάτα όρια αύξησεων κατά βασική κατηγορία δαπανών. Συγκεκριμένα:

(i) Οι δαπάνες για μισθούς και συντάξεις δέν θά πρέπει να αυξάνονται μέ ρυθμό ταχύτερο από τήν άνοδο τιμών.

Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέ τή διατήρηση άμετάβλητου τού συνολικού αριθμού τών υπηρετούντων στό δόμοόο ύπαλληλων κατά τήν περίοδο τού προγράμματος και έφαρμογή εισοδηματικής πολιτικής πού θά προβλέπει άνοδο τών μέσων άποδοχών αντίστοιχη πρós τήν αύξηση τού τιμáριθμου, λαμβανόμενης υπόψη τής έπιπτώσης τού εισαγόμενου πληθωρισμού, όπως έξηγηθεί αναλυτικότερα στό τμήμα τής εισοδηματικής πολιτικής. Οι θέσεις τών έφεροχών άνω από τó δόμοόο τομέα θά πληρούνται μέ προαληψεις πού καλύπτουν άνάγκες σέ τóμεις ύψηλης οικονομικής και κοινωνικής προτεραιότητας (π.χ. παιδεία, ύγεια κλπ.) ή γιά τήν άναβάθμιση τού διοικητικού μηχανισμού τής χώρας μέ ύψηλης στάθμης στελέχη και μέ άυστηρές διαδικασίες έπιλογής.

(ii) Οι δαπάνες γιά καταναλωτικά άναθά θά πρέπει να

εϋρυθμη λειτουργία τών δημόσιων ύπηρεσιών άν έφαρμοσθεί άυστηρός έλεγχος τού τρόπου διαθέσεως τών έπιμέρους κονδυλίων.

(iii) Οι δαπάνες γιά έπιδοτήσεως και έπιχορηγήσεως θά πρέπει να μειωθούν σημαντικά. Για άσες άπο αυτές άποφασίζετá να διατηρηθούν, να έφαρμοσθεί διαφανής διαδικασία έπαναξιολογήσεως μέ άυστηρά οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια.

(iv) Η παροχή κρατικών έγυψηών θά πρέπει να περιορισθεί στό έλάχιστο δυνατό και να γίνουν άυστηρότεροι οι όροι παροχής τούς.

Ο διακανονισμός τών μέχρι τώρα καταπτώσεων - οι άποίες φαίνεται ότι διογκούνται μέ άλματώδη ρυθμό - να γίνει μέ χαμηλότοκα κρατικά όμόλογα πενταετούς διάρκειας.

(v) Οι στρατιωτικές δαπάνες είναι δυνατόν να μειωθούν χωρίς δυσμενείς έπιπτώσεις στην άμυνική ικανότητα τής χώρας μέ άποτελεσματικότερη διαχείριση τών διαθέσιμων κονδυλίων, τήν καλύτερη αξιοποίηση τών διαθέσιμων πηγών και τήν ενδέχόμενη μείωση τού χρόνου τής στρατιωτικής θητείας. Τελικός στόχος θά πρέπει να είναι τó σταδιακό περιορισμός τών άμυνικών δαπανών από 7,5% τού ΑΕΠ, πού σήμερα, σέ χαμηλότερα επίπεδα, λαμβάνοντας υπόψη τή διεθνή ύφεση και τες συνθήκες πού διαμορφώνονται στην περιοχή μας.

(vi) Η επιβάρυνση από τήν εξυπηρέτηση τού δημοσίου χρέους είναι ιδιαίτερα έπαχθής (τό 1/3 περίπου τών τακτικών δαπανών), λόγω τής άπóτμης και μεγάλης αύξησεως τού άλλα και τής άνοδου τών έπιτοκίων. Έπισημáιεται ότι άνοδος τών έπιτοκίων τού έσωτερικού χρέους κατά μία ποσοστιαία μονάδα ισόδυναμεί μέ αύξηση τών δαπανών γιά τόκους πού πλησιάζει τά 50 δισ. όρχ. Παράλληλα θά πρέπει να άντιμετωπισθεί και τó πρόβλημα τής καταβολής πολύ ύψηλων χρεωλυσιών στό άμέσως προσεχές μέλλον, πού όφείλεται στή σχετικά βραχεία μέση διάρκεια τού δημοσίου χρέους, τόσο τού έσωτερικού όσο και τού έξωτερικού. Ειδίκα, γιά τó έξωτερικό χρέος και σύμφωνα μέ τούς ύπολογισμούς τής Διεθνούς Τράπεζας, οι δαπάνες εξυπηρέτησεως πού θά πρέπει να καταβληθούν μέχρι τó 1993 και οι άποίες άφορούν τó δάνεια πού συνάφθηκαν μέχρι τó 1989 (δηλαδή δέν περιλαμβάνουν τó πρόσφατο δάνεια σέ ECU ή άλλα δάνεια μέσά στο 1990) άνέρχονται σέ 13,5 δισ. δολάρια, άπό τó άποία 9,4 δισ. δολάρια είναι χρεωλυσία. Τó γεγονός αυτό καθιστά άναγκαία τή διαμόρφωση μιάς πολιτικής δανεισμού τού εϋρύτερου δημοσίου τομέα ή άποια θά άποβλέπει στην έξομάλυνση τής χρονικής κατανομής τών χρηματοδοτικών ροών και στό συντονισμό τής πολιτικής χρηματοδοτήσεως όλων τών έπιμέρους

δημόσιου προϋπολογισμού και στό ίσοζύγιο πληρωμών τήν περίοδο αυτή.

Η επίδιωξη συγκρατήσεως τού ρυθμού άνοδου τών δαπανών τού κρατικού προϋπολογισμού θά πρέπει να συνδυασθεί μέ τή γενική επαναξιολόγησή τούς και μέ παροχή κινήτρων γιά τήν άναδίταξη τού προσωπικού, ώστε να αύξηθεί ό δγκος και να βελτιωθεί ή ποιότητα τών παρεχομένων κοινωνικών ύπηρεσιών. Για τó σκοπό αυτό είναι άπάραιττο να έφαρμοσθούν άποτελεσματικά συστήματα έλέγχου άλλα και μέτρα πού θά προωθούν τήν άποδοτικότερη χρησιμοποίηση τών πόρων και τή βελτίωση τής παραγωγικότητας στό δημόσιο τομέα.

Στά πλαίσια αυτά προτείνονται τó ακόλουθα:

- Νά έφαρμοσθεί, στην έκταση πού καθορίζουν τó διαθέσιμα μέσα, σύγχρονες τεχνικές αξιολογήσεως δαπανών, όπως τó σύστημα τού μηδενικού προϋπολογισμού, ώστε να διερευνηθεί σέ βάθος ή άντιστοιχία μεταξύ τών πραγματικών άναγκών, τής κατανομής τών πιστώσεων και τού τρόπου χρησιμοποίησεως τούς.

- Νά άντικατασταθεί ή σημερινή ad hoc διαδικασία χορηγήσεως τών πολυάριθμων έπιδοτήσεων και έπιχορηγήσεων μέ μία απλούστερη και διαφανή διαδικασία από τήν άποια θά προκύπτει κατά σασή τρόπο ή οικονομική ή κοινωνική σκοπιμότητα.

- Νά έξετασθεί ή περίπτωση κατανομής τής δαπάνης παραγωγής ήμίδημοσιων άγαθών ή ύπηρεσιών (έκπαίδευση, ύγειονομική περίθαλψη κ.λπ.) μεταξύ δημοσίου και χρηστών μέ άπαλλαγή τών εισοδηματικά άσθενεστέρων τάξεων. Μέ τόν τρόπο αυτό έπιτυγχάνεται δικαιοτέρα άντιστοιχία μεταξύ έκείνων πού άφελούονται και έκείνων πού φέρουν τó βάρος τής δαπάνης μέ άποτέλεσμα να άποφεύγεται ή σπατάλη και να έκλογικεύεται ή ζήτηση τών άγαθών αυτών.

β. Μέτρα γιά τήν έπίτευξη και άναβάθμιση τών έσοδών: Σέ άντιθεση πρós τής δημόσιες δαπάνες τó δημόσιο έσοδο (κρατικός προϋπολογισμός, ασφαλιστικοί οργανισμοί και ΟΤΑ) άνέρχονται σήμερα στό 34% τού ΑΕΠ, ποσοστό πού είναι τó χαμηλότερο στην ΕΟΚ και κατά 9 ποσοστιαίες μονάδες περίπου μικρότερο τού μέσου όρου τών χωρών - μελών. Η περιορισμένη άπόδοση τού ελληνικού φορολογικού συστήματος, παρά τούς σχετικά ύψηλους φορολογικούς συντελεστές, άποδίδεται κυρίως στό μεγάλο σχετικά μέγεθος τής παραοικονομίας (πού σύμφωνα μέ όρισμένες έκτιμήσεις ύπολογίζεται ότι άντιπροσωπεύει ποσοστό 30-35% τού ΑΕΠ), στις σημαντικές φοροαπαλλαγές και στην έκτεταμένη φοροδιαφυγή και φοροαποφυγή.

Είναι χαρακτηριστικό ότι τήν τελευταία διετία ή εισοδηματική

πραγματοποιηθεί ό στόχος αύξησεως τών φορολογικών έσοδών κατά 4-5 ποσοστιαίες μονάδες τού ΑΕΠ κατά τήν περίοδο τού προγράμματος έπιβάλλεται ή ουσιαστική περιστολή τής φοροδιαφυγής και τής παραοικονομίας ή διεύρυνση τής φορολογικής βάσεως ή προσαρμογή όρισμένων έμμέσων φόρων και ή επανεξέταση τών φορολογικών άπαλλαγών.

Η άναμόρφωση τού φορολογικού συστήματος πρέπει να βασισθεί στην άρχή τής ισότητας τών πολιτών στό δημόσια βάρη, ανάλογα μέ τες οικονομικές τους δυνατόεις όπως άλλωστε τó Σύνταγμα όρίζει (άρθρο 5). Η άρχή αυτή έχει παραβιασθεί κυρίως μέ τήν παροχή πολλών άπαλλαγών ύπερ όρισμένων τάξεων ή κατηγοριών εισοδημάτων, πού συνεχίζεται άκόμη και σήμερα.

Έπιβάλλεται, επομένως, ή άμεση άποκατάσταση τής συνηθισμένης αυτής άρχής μέ κατάργηση τών άπαλλαγών αυτών, πλόν έκείνων πού θά κριθούν, μέ διαφανείς διαδικασίες, ότι εξυπηρετούν ύψηλους οικονομικούς και κοινωνικούς σκοπούς και τών όποιων τó δημοσιονομικό κόστος θά πρέπει ά έκτιμáται και να έμφανίζεται σέ ειδικό παρήρημα τού προϋπολογισμού. Η φορολογική δικαιοσύνη, άλλωστε, συμβάλλει στή βελτίωση τής άποδοτικότητας τού φορολογικού συστήματος.

Οι συγκεκριμένες μεταβολές πού προτείνονται στην άμεση και έμμεση φορολογία και τήν άνάσνηση τού φοροτεχνικού συστήματος είναι οι ακόλουθες:

(i) Τά άγροτικά εισοδήματα, λαμβανόμενων ύπόψη τών Ι- διαπιστωθέντων τού τομέα, θά πρέπει να ύπόκεινται κατά άποτελεσματικό τρόπο στό φόρο εισοδήματος όπως συμβαίνει σέ όλες τες χώρες τής Κοινότητας. Άν τó σύστημα τής φορολογίας έφαρμοσθεί σωστά και δίκαια είναι βέβαιο ότι θά γίνει άποδοτικό από τόν άγροτικό πληθυσμό, ό όποιος άσφαλώς δέν έπιθυμεί να άποτελεί ή ιδιαίτερη προνομιούχο κατηγορία πολιτών.

(ii) Γιά τήν άποτελεσματικότερη φορολόγηση τών επαγγελματιών και τών εισοδημάτων από έλευθέρια επαγγέλματα, όπου σήμερα έντοπίζεται έκτεταμένη φοροδιαφυγή, θά πρέπει να έφαρμοσθούν μέ άυστηρότητα τά γενικά τεκμήρια διαβίωσεως και άπόκτησης περιουσιακών στοιχείων, σέ συνδυασμό μέ ειδικές ρυθμίσεις κατά επαγγέλμα πού θά προσδιορίζουν κατά τρόπο άντικειμενικό τó ύψος τής δραστηριότητας τούς. Η ενεργοποίηση έξάλλου τής ύπαρχουσε νομοθετικής διάταξης πού προβλέπει τή συγκρότηση τριμελούς έπιτροπής, άποτελούμενης από έφοριακό, δικαστικό και εκπρόσωπο τού κλάδου, θά έπιτρέψει τόν άποτελεσματικότερο έλεγχο τών εισοδημάτων.

(iii) Η πλήρης άπαλλαγή τών τόκων από τήν φορολογία έκτός τού ότι όδνεγει σέ στρεβλώσεις

δύνο και μέ ύψηλή ρευστότητα, άποτελούν γιά τούς μεγάλους κεφαλαιούχους τοποθετήσεις ή ιδιαίτερα έλκυστικές έναντι τών παραγωγικών επενδύσεων πού και σημαντικούς έπιχειρηματικούς κινδύνους άντιμετωπίζουν άλλα και οι άποδόσεις των φορολογούνται. Άλλά και άπό κοινωνικής άπόψεως, άποτελεί άσφαλώς πρόκληση γιά τούς φορολογούμενους μικροεσοδήματιες ή άπαλλαγή τών εισοδημάτων τών μεγάλων καταθετών από κάθε φορολογία, ενώ και οι δύο πληττονται έξίσου από τόν πληθωρισμό. Έπισημáιεται ότι σέ όλες σχεδόν τες χώρες τής Κοινότητας οι τόκοι τών καταθέσεων φορολογούνται παρά τόν πληθωρισμό και μάλιστα μέ ύψηλους σχετικά συντελεστές (Γαλλία 37%, Ίσπανία 25%, Πορτογαλία 20%).

Γιά τούς λόγους αυτούς άλλα και λόγω τής κρισιμότητας τού οικονομικού προβλήματος τής χώρας προτείνονται τó ακόλουθα: Πρώτο, έπιβολή φόρου 10% στους τόκους τών καταθέσεων άφαιρουμένου ενός ποσού τόκων 100.000 όρχ. κατά καταθέτη πού άντιστοιχεί σήμερα σέ κατάθεση 800.000 όρχ. Τó ποσό τού φόρου θά παρακρατείται στην πηγή από τούς πιστωτικούς οργανισμούς οι όποιοί θά εκδίδουν σχετική βεβαίωση γιά φορολογική χρήση. Δεύτερο, ή μονιμότερη διεύθετηση τού καθεστώτος τής φορολογίας τών τόκων να προσαρμοσθεί πρós τες άποφάσεις πού θάληφθούν στό πλαίσια τής Κοινότητας όπου τó θέμα βρίσκεται ήδη υπό συζήτηση.

(iv) Ο φόρος προστιθεμένης άξίας (ΦΑΠ), πού σέ άλλες χώρες άποτελεί σταθερή βάση τού φορολογικού συστήματος, στην Ελλάδα έτιχη κακής έφαρμογής μέ συνέπεια τήν άπόκλιση σημαντικών φορολογικών εσοδών. Για τήν άποκατάσταση τής άποτελεσματικότητας τού φόρου προτείνονται τά έξής:

- Έπιπάχυνση τής εισαγωγής τών ταμιακών μηχανών και ένσωματωση τού φόρου στην τιμή πωλήσεως.

- Αύξηση τών συντελεστών 18% και 8% κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες.

- Έντατικοποίηση τών ελέγχων άποδόσεως τού φόρου.

(v) Αύξηση τής φορολογίας στό καύσιμα (βενζίνη και πετρέλαιο θερμάνσεως και κινήσεως) στό ταϊράκι και τó οινόπνευματώδη ποτά. Προτείνεται επίσης ή άνά τρίμηνο προσαρμογή τής τιμής τών ύγρων καυσίμων γιά τούς τελικούς καταναλωτές ανάλογα μέ τήν εξέλιξη τών τιμών στις διεθνείς άγορές.

(vi) Άνασχεδιασμός τών φόρων περιορισίας, ώστε ό ΦΑΠ να λειτουργεί μέ βάση τες άντικειμενικές άξίες. Έπίσης να καταστεί άποχρεωτική γιά τούς ήλικητές ή άλόγους τών άκίνητων τους άνεξαρτήτως άξίας στις ΔΟΥ και να θεσπισθούν κυρώσεις (όδοναμία μεταβάσεως, πρόστιμο κ.λπ.) σέ περίπτωση παραλείψεως.

ακινήτων της περιοχής τους το όποιο θά εκπίπτει από τον ΦΑΠ.

(viii) Έπειδή ο διοικητικός μηχανισμός βεβαίωσης και έλέγχου των εσόδων χαρακτηρίζεται από σοβαρές αδυναμίες οι αυτοποιημένοι κανόνες του συστήματος (τεκμήρια διαβίωσης απόκτηση περιουσιακών στοιχείων) θά πρέπει να διευρυνθούν και να ισχυροποιηθούν.

(ix) Η περιστολή της φοροδοτικής προϋποθέτει επίσης την ουσιαστική αναδιοργάνωση, την κατάλληλη στελέχωση και τη μηχανοργάνωση των φοροτεχνικών υπηρεσιών. Στο πλαίσιο αυτό προτείνονται τα έξης:

- Έγρεια μηχανοργάνωση των υπηρεσιών του υπουργείου των Οικονομικών και ένιχυση του ελεγκτικού προσωπικού.

- Ίδρυση ειδικής σχολής εκπαίδευσης και μετεκπαιδύσεως φοροτεχνικών υπαλλήλων.

- Σύσταση Ειδικού Σώματος Έλεγκτών με ειδικό μισθολόγιο και αυστηρή διαδικασία έπιλογής από υπηρετούντας ήδη υπαλλήλους ή νεοπροσλαμβανόμενους.

- Διαμόρφωση και εφαρμογή αυστηρών ποινικών, διοικητικών και χρηματικών κυρώσεων έναντι των παραβατών.

- Άρση του τραπεζικού άπορήτου γιά φορολογικούς σκοπούς, κάτω από ειδική διαδικασία, πού θά αποκλείει τη δυνατότητα διαρροής άπορητών στοιχείων.

- Καθιέρωση της συνυπευθυνότητας (πωλητού και άγοραστού) γιά την έκδοση αποδείξεων λιανικής πώλησης.

- Επέκταση της εφαρμογής του Ένιαίου Λογιστικού Σχεδίου σε περισσότερες μεγάλες επιχειρήσεις.

(x) Αναθεώρηση του συστήματος των υπέρ τρίτων φόρων πιά πλαίσια της αναμόρφωσης του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος.

2. Οι Όργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης

Η έκρηκτική διάγκωση των έλλειμμάτων των κυριότερων ασφαλιστικών οργανισμών (ΙΚΑ, ΝΑΤ, ΤΕΒΕ, ΤΑΕ κ.λπ.) άποτελεί επίσης σοβαρό άποσταθεροποιητικό παράγοντα πού άπειλει να θέσει σε δοκιμασία την κοινωνική συνοχή και άποδυναμώνει τις αναπτυξιακές δυνατότητες της οικονομίας. Η κρισιμότητα της καταστάσεως έπιβάλλει τη λήψη ταλμηρών μέτρων, ή έπιτυχία των οποίων προϋποθέτει άσωτό προγραμματισμό, συνεργασία των κοινωνικών έταίρων και εύρυστη πολιτική και κοινωνική συναίνεση. Έπισημαίνεται ότι ή δημογραφική κατάσταση της χώρας και ή δυσαιώνες προοπτική της έπιτείνουν την κρισιμότητα του προβλήματος και έπιβάλλουν τη ριζική αναθεώρηση του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος. Σέ μεγάλο βαθμό, το πρόβλημα όφείλεται στην προσπάθεια

προσανατολισμό συχνά δέ έλαβε τη μορφή της περαιτέρω έλαστικοποίησης των προϋποθέσεων γιά άπονομή παροχών. Έπιβάλλεται έπομένως άποσαφήνιση της φιλοσοφίας του ισχύοντος συστήματος και συγκριμένα ο διαχωρισμός της κοινωνικής πρόνοιας πού θά άσκειται από τό κράτος από τη λειτουργία των ασφαλιστικών οργανισμών όπου θά πρέπει να διατηρείται ή αντίστοιχη εισφορά - παροχών σε άναπνοδοτική βάση.

α. Μέτρα βελτίωσης των εσόδων:

(i) Σταδιακή άναπροσαρμογή του ασφαλιστρού στο ΙΚΑ κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες, από τις όποιες ή μία από 1.1.91 και ή άλλη από 1.1.93, σύμφωνα με την ισχύουσα κατανομή μεταξύ έργοδοτών και έργαζομένων. Άνάλυγες προσαρμογές άσφαλιστρον θά πρέπει να γίνονται και στους άλλους έλλειμματικούς ασφαλιστικούς οργανισμούς.

(ii) Λήψη άποτελεσματικών μέτρων γιά τήν άντιμετώπιση της έκτεταμένης εισφοροδιαφυγής κυρίως μέσω της μηχανοργάνωσης των ασφαλιστικών οργανισμών και της βαθμιαίας άλλαγής του συστήματος εισπράξεως των εσόδων.

(iii) Ταχεία ρευστοποίηση των καθυστερημένων εισφορών.

β. Θεσμικά μέτρα έλεγξιμότητας του συστήματος:

(i) Προοδευτική έναρμόνιση των όρων λειτουργίας έπιμέρους ασφαλιστικών ταμείων (προϋθέσεις και έπιπέδο παροχών, ύψος άσφαλιστρού, κοινωνικοί πόροι, κρατική έπιχορήγηση κ.λπ.) ώστε να δημιουργηθούν σταδιακά οι προϋποθέσεις ομαδοποίησης συγγενών ταμείων.

(ii) Υπολογισμός της σύνταξης του ΙΚΑ με βάση τις άποδοχές της τελευταίας πενταετίας με τιμαριθμική προσαρμογή.

(iii) Αύστηρη τήρηση των όρων και των προϋποθέσεων γιά τη χορήγηση συντάξεων άναπηρίας. Σήμερα τό 25% των συνταξούχων του ΙΚΑ άνήκουν στην κατηγορία αυτή ένώ τό αντίστοιχο ποσοστό σε άλλες χώρες δέν υπερβαίνει τό 10%. Η ύλοποίηση της ρύθμισης αυτής πρέπει να συμβαδίζει με τη βελτίωση των διατάξεων γιά τους όρους ύφισινης και άσφάλειας στους χώρους έργασίας.

(iv) Αναθεώρηση των όρων ύπαγωγής στην κατηγορία των βαρέων και άθυγιεινών έπαγγελμάτων, όπου έχουν γίνει υπερβολές. Στις δραστηριότητες πού θά ύπαθούν τά επαγγέλματα αυτά να προβλεφθεί άνάλογη άδθεση του άσφαλιστρού.

(v) Σταδιακή άδθεση του όριου ηλικίας γιά καταβολή συντάξεως.

3. Οι Δραμίες Έπιχειρήσεις

Ο τομέας των δημόσιων επιχειρήσεων άποτελεί σημαντικό τμήμα του εύρύτερου δημόσιου τομέα με ούσιαστική συμβολή στην αναπτυξιακή διαδικασία άλλα και στην ίκανοποίηση βασικών κοινωνικών

αύτους δικαιολογείται κρατική παρέμβαση ή όποια όμως δέν πρέπει να ταυτίζεται με την άποκλειστική άνάληψη από τό κράτος και της παραγωγής των αγαθών αυτών. Όπως συμβαίνει και με τον ύπόλοιπο δημόσιο τομέα, άρκτές δημόσιες έπιχειρήσεις άντιμετωπίζουν προβλήματα έλλειμματικότητας στην οικονομική τους διαχείριση άλλα και σοβαρές αδυναμίες στην παραγωγική τους δομή και την ποιότητα των υπηρεσιών πού προσφέρουν. Η ζήτηση των προβλημάτων αυτών καλύπτεται συνήθως με τη δυνατότητα πού έχουν γιά άναπροσαρμογή των τιμολογίων τους, σε συνδυασμό με την άνελαστικότητα της ζήτησης των αγαθών πού παράγουν, και με την έλλειψη άναγωνισμού πού ή μονοπωλιακή θέση τους έξασφαλίζει. Έτσι διακινούνται άν δέν μεγεθύνονται οι άδυναμίες πού έμφανίζονται στην όργάνωση και λειτουργία τους άλλα και οι στρεβλώσεις πού προκαλούν στην κατανομή και διαχείριση των πόρων.

Στό πλαίσιο γιά τη σταθεροποίηση και άνάπτυξη της οικονομίας είναι έπιμενώς άναγκαία ή περιστολή των έλλειμμάτων τους, ο έκσυγχρονισμός της λειτουργίας τους και ή βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών πού προσφέρουν. Η ταυτόχρονη έξυπηρέτηση των πολλών αυτών στόχων άπαιτεί πλέγμα μέτρων και ένεργειών πού θά πρέπει να έφαρμοσθεί με άλοκληρωμένο και συνεπή τρόπο. Ίδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην αναμόρφωση των σχέσεων κράτους και δημόσιων επιχειρήσεων με την άλλαγή τους άπό τη συνεγεία και άσφυκτικές παρεμβάσεις και τη θέσπιση ένός άπλοποιημένου και ένιαίου συστήματος έποπτείας πού θά έπιπρέπει εύλυγία χειρισμών άλλα και θά έπιβάλλει διαφάνεια στις οικονομικές σχέσεις και ένεργειες των δημόσιων επιχειρήσεων. Παράλληλα θά πρέπει να ένασχυθούν οι μηχανισμοί και τά μέσα πού συμβάλλουν στον έκσυγχρονισμό της λειτουργίας και τη βελτίωση της παραγωγικότητας τους.

Συγκεκριμένα προτείνονται τά άκόλουθα:

(i) Άποκατάσταση της διαχειριστικής αυτότέλειας των δημοσίων επιχειρήσεων και περιορισμός των έπεμβάσεων του κράτους στην έπιλογή των διοικήσεων ή όποια θά έπικυρώνεται σύμφωνα με την κοινοβουλευτική διαδικασία πού θεσπίθηκε πρόσφατα.

(ii) Θέσπιση ειδικής διαδικασίας περιορισμών κοινοβουλευτικών ελέγχων και άκροάσεων (των διοικήσεων ή άλλων ελιτών) πού θά καλύπτει όχι μόνο θέματα τρεχούσης διαχείρισης άλλα και θέματα σχεδιασμού και πολιτικής.

(iii) Υιοθέτηση γενικών όρων τιμολογιακής πολιτικής πού θά έξειδικεύονται γιά κάθε έπιχείρηση άνάλογα με τις ίδιο-

φασίαι. Δεύτερη γενική άρχή είναι ότι θά πρέπει να έξασφαλιστεί διαφάνεια στις διαδικασίες άναμιτολόγησης ώστε να άποτρέπονται παρεκλίσεις από την παραπάνω άρχή. Σε περιπτώσεις όπου γιά κοινωνικούς λόγους γενικότερης σημασίας (έξωτερικές οικονομίες κλπ.) άποφασίζονται τέτοιες άποκλίσεις, τό κόστος θά άναλαμβάνεται από τον κρατικό προϋπολογισμό.

(iv) Έφαρμογή ίδιωτικοοικονομικών κριτηρίων τόσο στην παραγωγική τους λειτουργία όσο και στην οικονομική τους διαχείριση.

(v) Άναμόρφωση της κεφαλαιακής τους διάρθρωσης με την ένδεχόμενη διάθεση άμοιολογίων μετατρέψιμων σε μετοχές ή με άπευθείας έκδοση μετοχών πός ίδιώτες, μέχρις ένός ποσοστού (π.χ. του 1/3) του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου και με έξαιρεση τις έπιχειρήσεις πού άσχολούνται σε τομείς στρατηγικής σημασίας.

(vi) Σε περιπτώσεις υπηρεσιών πού μπορούν να παραχθούν και από άλλες επιχειρήσεις ή άποκατάσταση άναγωνισμού είναι έπιθυμητή, υπό τον όρο όμως ότι δέν θά άδηγεί στην ύποκατάσταση δημόσιων από ίδιωτικά μονοπωλιακά δικαίωματα. Γενικότερα τό πρόβλημα της άπελευθέρωσης της παραγωγής έχει διαστάσεις διαχειριστικής στρατηγικής οι όποιες θά πρέπει να άξιολογούνται κατά περίπτωση.

(vii) Αναδιάταξη και έντατική μετεκπαίδευση του υπηρετούντος προσωπικού ώστε να έπιτευχθεί καλύτερη άξιολόγηση του ύψισταμένου δυναμικού. Οι νέες προσλήψεις θά πρέπει να περιορίζονται μόνο σε ύψηλης στάθμης τεχνικό και έπιστημονικό προσωπικό.

(viii) Προώθηση της έρευνας σε νέες σχετικές με τη δραστηριότητά τους, τεχνολογίες σε συνεργασία με άνώτατο πανεπιστημιακό ή έρευνητικό ίδρύματα ή με αντίστοιχες επιχειρήσεις του έξωτερικού ή με την ίδρυση αυτότελών έρευνητικών μονάδων, στό πλαίσιο των προγραμμάτων έκσυγχρονισμού των ΔΕΚΟ.

(ix) Δημόσιες έπιχειρήσεις πού δραστηριοποιούνται σε τομείς πού δέν άνήκουν στον κύκλο δραστηριότητας ένός σύγχρονου κράτους θά πρέπει να άκολουθήσουν τη διαδικασία ίδιωτικοποίησης ή έκκαθάρσεως πού περιγράφεται παρακάτω στο ειδικό μέρος γιά τις προβληματικές έπιχειρήσεις.

(x) Προώθηση μιάς πολιτικής προμηθειών των ΔΕΚΟ, άλλα και του εύρύτερου δημόσιου τομέα, ή όποια χωρίς να παραβιάζει τό αντίστοιχο Κοινοτικό κάθεστώς θά λειτουργεί άναπτυξιακά γιά τό παραγωγικό σύστημα της χώρας.

4. Οι Προβληματικές και Έπιχειρήσιμες Έπιχειρήσεις

προβληματικών έπιχειρήσεων, τά τελικά άποτελέσματα φαίνονται να διαφεύδουν τις άρχικές προσδοκίες. Ο άυρεμένος ζήμιές του Όργανισμού στό τέλος του 1989 ξεπερνούσαν τά 170 δισ. άρχ. παρά τό γεγονός ότι άρκετά από τά χρέη είχαν έντυμεταξύ μετοχοποιηθεί ή παγώσει. Τό πρόβλημα έγινε ζήτημα γιά τις γυναιστές προβληματικές έπιχειρήσεις προστέθηκε και ένας άρκετά μενάλος αριθμός υπερχρεωμένων έπιχειρήσεων του εύρύτερου δημόσιου τομέα οι όποιες άντιμετωπίζουν τό ίδιο στην ούσία πρόβλημα.

Οι έπιπτώσεις από τό παθολογικό αυτό φαινόμενο είναι ιδιαίτερα άδυμενές και πολύπλευρες. Όχι μόνο έπιβαρύνεται σημαντικά ή οικονομία με την άντικοινωνική χρησιμοποίηση παραγωγικών πόρων και τη διεύρυνση των έλλειμμάτων του εύρύτερου δημόσιου τομέα άλλα και προκλούνται σοβαρές παρενέργειες πού έπηρεάζουν άρνητικά τον ύπόλοιπο παραγωγικό μηχανισμό. Είναι έπιμενώς έπιτακτική ή άνάγκη της άμεσης και άριστικής άντιμετώπισεως του προβλήματος κατά τρόπο όμως ό όποιος θά έλαχιστοποιεί τις οικονομικές και κοινωνικές παρενέργειες πού ένδεχομένως θά προκύψουν.

Συγκεκριμένα προτείνονται τά άκόλουθα:

(i) Οι βιώσιμες έπιχειρήσεις του ΟΑΕ πού από τη φύση τους δέν άνήκουν στις δραστηριότητες του δημόσιου τομέα πρέπει να έπισημενών στον ίδιωτικό τομέα με διαφανείς και άδιάβλητες διαδικασίες και υπό τον όρο ότι οι νέοι φορείς θά παρέχουν έγγυησεις ότι έχουν τις προϋποθέσεις γιά να έξυγιάνουν και να άποκαταστήσουν την άναγωνιστική ίκανότητα των έπιχειρήσεων πού έξαγοράζονται. Θά πρέπει επίσης να λαμβάνεται μέριμνα γιά τήν άποτροπή δημιουργίας μονοπωλιακών καταστάσεων. Ο μί βιώσιμες έπιχειρήσεις θά πρέπει να τεθούν τό ταχύτερο υπό έκκαθάριση.

(ii) Τό τυχόν πλεονάζον προσωπικό θά τύχει προστασίας από τον ΟΑΕΔ, ο όποιος θά ένασχυθεί με πρόσθετους πόρους όπως περιγράφεται στο παρακάτω ειδικό τμήμα γιά τήν άγορά έργασίας.

(iii) Ώς πός τις καλούμενες έπιχειρήσεις, στρατηγικής σημασίας και προκειμένου να διευκολυνθεί ή διαδικασία έξυγιάνσεως του χροτοφυλακίου των τραπεζών (στις όποιες άνήκουν όρισμένες σημαντικές προβληματικές έπιχειρήσεις), κυρίως ΕΤΒΑ και Έθνική Τράπεζα, προτείνεται, γιά τήν περίοδο μέχρις ότου και άν μεταβιβαστούν σταδιακά στον ίδιωτικό τομέα, ή δημιουργία μιάς έταιρίας χροτοφυλακίου και Διοικήσεως Έπιχειρήσεων (Holding Company) - ή περισσότερων της μιάς κατά συναφείς έπιχειρήσεις - στην όποια θά μεταβιβαστεί τό τμήμα του μετοχικού κεφαλαίου πού άνήκει στις τράπεζες αυτές.

στην καταλληλή μεσοεισαγωγή της μεταβιβάσεως των επιχειρήσεων ώστε να εξασφαλιστεί η διαφάνεια και η ακριβέστερη δυνατή απότιση της τρέχουσας αξίας των επιχειρήσεων αυτών. Είναι σκόπιμο επίσης να επιδιωχθεί ο συντονισμός των επιμέρους φορέων οι οποίοι προβαίνουν σε μεταβιβάσεις επιχειρήσεων έτσι ώστε να μην εμφανιστούν συγκρούσεις συμφερόντων. Το δεύτερο, άφορο τή χρονική διάταξη, τόν χρονικό όριζοντα και την περιοδική επανεξέταση του προγράμματος εκποίησης έτσι ώστε να αποφευχθούν περιπτώσεις υπερπροσφοράς των τίτλων αυτών σε τιμές που άντανακλούν την πραγματική αξία των επιχειρήσεων. Στά πλαίσια αυτά είναι σκόπιμος και ο σχεδιασμός προγραμμάτων προσφοράς τίτλων στους εργαζόμενους, εφόσον τó επιθυμούν, στις υπό εκποίηση επιχειρήσεις. Τó τρίτο πρόβλημα άφορο στή διαδικασία και τούς όρους υπαγωγής στο προτεινόμενο σχήμα απορροφήσεως και μετακινειδύσεως τού προσωπικού τó όπιοιού θά θεωρηθεί από τούς νέους ιδιοκτήτες των επιχειρήσεων ως πλεονάζον.

Β. ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Σέ μακροοικονομικό επίπεδο, ή νομισματική πολιτική θά έχει ως πρωταρχική επιδίωξη τήν αποκλιμάκωση τού πληθωρισμού, ώστε να συγκλίνει μέ τó μέσο ρυθμό πληθωρισμού των χωρών - μελών τής Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και τήν αποκατάσταση τής Ισορροπίας στο Ισοζύγιο πληρωμών. Παράλληλα, και στο βαθμό που δέν αντιβαίνει στήν κύρια άποστολή τής θά προσπαθήσει να συμβάλει στήν ένισχυση τής οικονομικής δραστηριότητας και τής διέξυσης τού παραγωγικού δυναμικού. Σέ μικροοικονομικό επίπεδο, κεντρική επιδίωξη τής νομισματικής πολιτικής θά είναι ή περαιτέρω άπελευθέρωση και ανάπτυξη τής οικονομίας, αλλά και ή ανάγκη για τήν συμμετοχή τής χώρας στή διαδικασία ολοκλήρωσης τής ενιαίας αγοράς και στήν πορεία προς τήν Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ) στήν Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Η προγραμματισμένη σταδιακή άπελευθέρωση τής κίνησης κεφαλαίων και ή δημιουργία ενός ενιαίου χρηματοπιστωτικού χώρου στήν Κοινότητα θά μεταβάλλουν ριζικά τίσ συνθήκες λειτουργίας τού πιστωτικού συστήματος τής χώρας και θά επιβάλλουν σημαντικούς περιορισμούς στήν άσκηση τής νομισματικής πολιτικής. Κάτω από τίσ νέες συνθήκες που δημιουργούνται, ή νομισματική πολιτική υπορεί μεσοπρόθεσμα να συμβάλει πιδό άποτελεσματικά στήν ένισχυση τής επενδυτικής και οικονομικής δραστηριότητας και στή διασφάλιση τής εξωτερικής Ισορροπίας με τή διαμόρφωση ενός περιβάλλοντος νομισματικής σταθερότητας και έμπιστοσύνης στο Άθηνικ

1. ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ: (i) Έπιβαλδωση τής νομισματικής και πιστωτικής επέκτασης. Έπιβάλλεται να επιβραδυνθεί, σταδιακά αλλά σταθερά, ο ρυθμός αύξησης τού χρήματος με τήν εύρεία έννοια (M3) και τής συνολικής έγχώριας πιστωτικής επέκτασης σε επίπεδα που έκτιμώνται ως συνεπή με τήν προγραμματισμένη αποκλιμάκωση τού πληθωρισμού και τού ρυθμού άνόδου τού πραγματικού έθνικου εισοδήματος. Προσδιορισμός συγκεκριμένων νομισματικών στόχων για δλοκλήρωση τήν έπιμένη τριετία θά μπορούσε να συμβάλει στή διαμόρφωση ενός πλαισίου για τόν πιδό άποτελεσματικό συντονισμό δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής και ενός περιβάλλοντος που θά έπηρέασει εύνοϊκά τίσ πληθωριστικές προσδοκίες και θά διευκολύνει τή λήψη αποφάσεων σε μακροπρόθεσμο όριζοντα. Υπάρχουν, πάντως, τεχνικά προβλήματα τά όπιοιού δυσχεραίνουν τήν υλοθέτηση συγκεκριμένων νομισματικών στόχων σε μεσοπρόθεσμη βάση.

(ii) Συντονισμός και συνέπεια στήν άσκηση τής πολιτικής. Η αποκλιμάκωση τού πληθωρισμού θά έπιτευχθεί ταχύτερα και με μικρότερο οικονομικό και κοινωνικό κόστος εάν ή δημοσιονομική και ή εισοδηματική πολιτική συντονιστούν με τήν νομισματική πολιτική, και άν ή νομισματική πολιτική έφαρμόζεται με συνέπεια και αξιοπιστία. Η συμπίεση των δημοσιονομικών έλλειμμάτων πρέπει να συμβαδίσει με τήν επιδιωκόμενη έπιβράδυνση τής νομισματικής επέκτασης για να σημειωθεί κάμψη των έπιτοκίων, να σπάσει ο φαύλος κύκλος ύψηλών έπιτοκίων και αύξανόμενων δημοσιονομικών έλλειμμάτων, και για να περιοριστούν οι άρνητικές επιπτώσεις μιάς αντίπληθωριστικής πολιτικής στήν οικονομική δραστηριότητα. Έπιπλέον, ή συνεπή έφαρμογή τής νομισματικής πολιτικής, ειδικότερα ο περιορισμός των ρυθμών αύξησης των νομισματικών μεγεθών από τούς στόχους θά ένισχύσει τήν αξιοπιστία τής και θά συμβάλει στήν ταχύτερη αποκλιμάκωση τού πληθωρισμού και στή μείωση τού κόστους σταθεροποίησης.

(iii) Χρηματοδότηση των δημοσιονομικών έλλειμμάτων. Είναι ανάγκη να περιοριστεί ή νομισματική χρηματοδότηση των έλλειμμάτων τού Δημοσίου από τήν κεντρική τράπεζα και να μειωθεί ή ύποχρεωτική χρηματοδότησή τους από τίσ έμπορικές τράπεζες. Αυτό απαιτεί μείωση τών δημοσιονομικών έλλειμμάτων, διαμόρφωση κατάλληλης πολιτικής έπιτοκίων δανεισμού τού Δημοσίου και σταδιακή κατάργηση των ύποχρεωτικών δεσμεύσεων στή συνθεση των χαρτοφυλακίων των τραπεζών. Οι αποδόσεις των κρατικών χρεωγράφων πρέπει να προσαρμόζονται στις συνθήκες τής αγοράς ώστε να επιτυγχάνεται ή χρηματοδότηση των δημοσίων έλλειμμάτων

πυνομευουν τήν άποτελεσματικότητα τής νομισματικής πολιτικής.

(iv) Ένισχυση νομισματικών έλέγχων. Οι έμμεσοι νομισματικοί έλεγχοι, οι όπιοιού στηρίζονται σε παρεμβάσεις τής κεντρικής τράπεζας στις αγορές χρήματος και κεφαλαίου, έχουν σημαντικά πλεονεκτήματα και πρέπει να ένισχυθούν. Ιδιαίτερα έν όψει τής ένοποίησης των χρηματοπιστωτικών αγορών στήν Κοινότητα. Είναι έπομένως απαραίτητο να προωθηθεί ή ανάπτυξη και ή βελτίωση τής λειτουργίας των άγορών χρήματος και κεφαλαίου, τής διατραπεζικής αγοράς και τής αγοράς συναλλάγματος. Η ανάπτυξη των χρηματοδοτικών άγορών, ή άπελευθέρωση των έπιτοκίων των τίτλων τού Δημοσίου και ή ένισχυση τής δυνατότητας ούσιαστικών παρεμβάσεων τής κεντρικής τράπεζας στις χρηματογορές άποτελούν άναγκαίες προϋποθέσεις για τήν κατάργηση των ύπολοιπων δεσμεύσεων επί των τραπεζικών χαρτοφυλακίων, των ειδικών πιστωτικών ρυθμίσεων και των έλαχίστων έπιτοκίων στις τραπεζικές καταθέσεις και χορηγήσεις.

(v) Αυτόνομια τής Τράπεζας τής Έλλάδος. Ένδεικτικά: να ένισχυθεί ή ανεξαρτησία τής κεντρικής τράπεζας από τήν έκτελεστική έξουσία για τήν άποτελεσματικότερη άσκηση τής νομισματικής και πιστωτικής πολιτικής και ειδικότερα για τόν περιορισμό τής νομισματικής χρηματοδότησης τού Δημοσίου. Έπιπλέον, θεσμοθέτηση τής αυτόνομιας τής Τράπεζας τής Έλλάδος επιβάλλεται έν όψει τής συμμετοχής τής στο άνεξάρτητο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών που θά δημιουργηθεί στο πλαίσιο τής νομισματικής ένωσης τής Κοινότητας. Σκόπιμο είναι όπωσ ή άσκηση τής νομισματικής πολιτικής μέσα στο νέο θεσμικό πλαίσιο εξεταστεί και αλιολογείται σε άκροάσεις τής Διοίκησης τής Τράπεζας σε άρμόδια έπιτροπή τού Κοινοβουλίου.

(vi) Συναλλαγματική πολιτική. Η άσκηση άποτελεσματικής αντιπληθωριστικής συλλαγματικής πολιτικής προϋποθέτει συντονισμό και συναχή με τήν εισοδηματική και δημοσιονομική πολιτική.

Έλλειψη συντονισμού μπορεί να δληνησει σε συστημική διάβρωση τής ανταγωνιστικότητας. Η συνοχή των πολιτικών πρέπει να προκύψει σε σημαντικό βαθμό με συμπίεση τής αύξητικής τάσης τού κόστους παραγωγής με περιορισμό τής υπερβάλλουσας ζήτησης και με αύξηση τής παραγωγικότητας ή όπιοιού μεσοπρόθεσμα άποτελεί τó μόνο μέσο ένισχυσης τής ανταγωνιστικότητας των έλληνικών προϊόντων.

2. Τό Πιστωτικό Σύστημα: Η δλοκλήρωση τής διαδικασίας άπελευθέρωσης και έκσυγχρονισμού τού τραπεζικού συστήματος και ή περαιτέρω ανάπτυξη των άγορών χρήματος και κεφαλαίου απαιτούν σημαντικές διαρθρωτικές άλλαγές και θε-

ναμόρφωση και ανάπτυξη τού χρηματοδοτικού συστήματος τής χώρας δέν θά δληνησει μόνο σε πιδό άποτελεσματική διοίκηση και κατανομή των οικονομικών πόρων, αλλά και θά ένισχύσει τήν άποτελεσματικότητα με τήν όπιοιού οι νομισματικές άρχές έπιτυγχάνουν τούς μακροοικονομικούς στόχους.

Οι διαρθρωτικές αδυναμίες και τά προβλήματα που αντιμετώπιζει τó τραπεζικό σύστημα έφείλονται σε σημαντικό βαθμό στήν δλιοσηλωιακή τού διάρθρωση και στόν κρατικό παρεμβατισμό. Η προγραμματιζόμενη ένοποίηση των χρηματοπιστωτικών άγορών στήν Κοινότητα μέσα στα έπόμενα τρία χρόνια θά δημιουργήσει νέες συνθήκες άνταγωνισμού και θά άνατρέψει ριζικά τίσ ύπάρχουσες καταστάσεις. Είναι έπομένως άναγκαίο να ληφθούν μέτρα που θά άποβλήσουν στην:

(i) Ένισχυση τού ανταγωνισμού στο τραπεζικό σύστημα και στόν περιορισμό των κρατικών παρεμβάσεων. Ειδικότερα, πρέπει να περιορισθούν σταδιακά οι έπιδοτήσεις των έπιτοκίων που έπηραζούν τή λειτουργία των άγορών και τήν άποτελεσματικότητα τής νομισματικής πολιτικής.

(ii) Ένίσχυση τής κεφαλαιακής έπάρκειας των τραπεζών και έπιτάχυνση τής διαδικασίας έξιγνίσιασης των χαρτοφυλακίων τους με σταδιακή ρευστοποίηση των χρεών των προβληματικών επιχειρήσεων αλλά και των χρεών των συναϊτερισμών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων που δέν έξιπηρετούνται κανονικά.

(iii) Έπίσπευση τής έφαρμογής τού προγραμματιζόμενου νέου συστήματος έπιπτώειας και έλέγχου των τραπεζών.

(iv) Υπαγωγή των διοικητικών των τραπεζών που έλέγχονται από τó δημόσιο τομέα σε κοινοβουλευτικό έλεγχο, όπωσ προβλέπεται για τίσ δημόσιες επιχειρήσεις.

Η διαδικασία άπελευθέρωσης τού πιστωτικού συστήματος και τής κίνησης κεφαλαίων πρέπει να συμβαδίσει με τή σταθεροποίηση τής οικονομίας. Πλήρης άπελευθέρωση των χρηματοπιστωτικών άγορών πριν περιορισθούν σημαντικά οι ατέλειες που έπικρατούν σε άλλες αγορές και οι μακροοικονομικές άνισοροπίες έγκυμονεί κινδύνους. Έπιπλέον, ή έγκαθίδρυση ενός άποτελεσματικού έλεγκτικού συστήματος τραπεζικών χαρτοφυλακίων και όριων κεφαλαιακής έπάρκειας των τραπεζών άποτελεί άναγκαία προϋπόθεση για τήν δμολή λειτουργία τού τραπεζικού συστήματος υπό συνθήκες πλήρους άνταγωνισμού και έλευθερίας στήν παροχή χρηματοδοτικών ύπηρεσιών.

Γ. ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η εισοδηματική πολιτική θά πρέπει να άποτελέσει τó τρίτο βασικό μέσο για τή σταθεροποίηση αλλά και για τήν προώθηση τής αναδιάρθρωσης τής

γωνιστικότητα τής οικονομίας και αυτό άπαιτεί τόν συντονισμό τής συναλλαγματικής και τής εισοδηματικής πολιτικής ώστε να εξουθερωμένεται ή διαδικασία άυτοπροδοτότητας των πληθωριστικών πιέσεων. Παράλληλα θά πρέπει να άποκατασταθεί ο ρόλος των σχετικών τιμών ως δεικτών τής σχετικής άνεπάρκειας των παραγωγικών συντελεστών και τής διαφορικής παραγωγικότητας. Ειδικότερα, επιβάλλεται να επιδιωχθεί ή αναμόρφωση τής έλκυστικότητας τής άπασχόλησης στο δημόσιο τομέα σε επίπεδο μέ μιά πολιτική άνεβάθμισης τής ποιστικής στάθμης τού προσωπικού στή δημόσια διοίκηση που να συμβαδίσει με μιά βελτίωση των άποδοχών. Θά πρέπει, τέλος, να άποδομηθεί ή αναμόρφωση τού μισθολογίου στο δημόσιο τομέα προς τήν κατεύθυνση τής ένοποίησης τής άπλοποίησης και τής άποκαταστάσεως διαφορικής κλίμακος άποδοχών που θά άποτελεί κίνητρο και έπιβράβευση τής αύξημένης παραγωγικότητας και τού βαθμού ευθύνης.

Σύμφωνα με τίσ παραπάνω βασικές επιδιώξεις ή εισοδηματική πολιτική που προτείνεται να έφαρμοσθεί τήν τριετία τού προγράμματος έχει σε γενικές γραμμές ως έξης:

1. Εισοδηματική Πολιτική για τόν έπιτοκίο δημόσιο τομέα

(i) Οι χορηγούμενες αύξησεις μισθών θά καλύπτουν τήν άναμενόμενη άνοδο τού δεικτή τιμών καταναλωτο. Σκόπιμο θά ήταν κατά τήν πρώτη διετία και λόγω τής κρισιμότητας τής οικονομικής καστατάσεως να άφαιρείται μέρος εισαγόμενου πληθωρισμού (Πέσοοις μέλη τής έπιτροπής φάσσαν ότι είναι έπισημονομικά όρθο να άφαιρείται από τήν ΑΤΑ και ή έπίδραση που έχει πάνω στις τιμές ή αύξηση τής έμμεσης φορολογίας όταν άποβλέπει στήν έξιευση πόρων για τήν χρηματοδότηση συλλογικών αγαθών. Διαφορετικά, ή πρόταση για προσαύξηση των συντελεστών στήν έμμεση φορολογία στερείται ούσιαστικού νόηματος.

(ii) Δέν θά ύπόχουν διαφορισμοί τιμαριθμικής προσαρμογής κατά εισοδηματικό κλιμάκιο.

2. Εισοδηματική Πολιτική για τόν έπιτοκίο τομέα

Οι χορηγούμενες αύξησεις θά άποφασίζονται μέσω έλευθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων, οι όπιοιες είναι σκόπιμο να λαμβάνουν ύπόψη τήν άναμενόμενη αύξηση των τιμών και τήν αύξηση τής παραγωγικότητας. Οι παρακάτω όροι, πλην των νομοθετικών ρυθμίσεων, άποτελούν ένδεικτικές προτάσεις και άφορούν κυρίως τίσ γενικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας.

(i) Οι χορηγούμενες αύξησεις θά καλύπτουν τήν άναμενόμενη άνοδο τού δεικτού τιμών καταναλωτο, μειωμένη όπωσ και στήν περίπτωση τού δημόσιου τομέα και χωρίς διαφορισμούς κατά κλιμάκιο άμοιβών.